

"הכול חדש"

מדריך למורה

רקע כללי

תלמידים, עולים חדשים, המגיעים לארץ ולמערכת החינוך, לומדים עברית כשפה שנייה. לשם רכישת שפה חדשה נדרשות שעות הוראה רבות בנוסף לשעות תרגול. במציאות של מיעוט עולים ופיזורם הרב נמצא כי התרגול במחשב, המהווה כיתה וירטואלית, מאפשר התקדמות אישית בלימוד השפה החדשה.

הלימוד במחשב מגביר את המוטיבציה (ההניעה) של הלומדים, מפחית חרדות מפני טעויות, מותאם לקצב האישי של כל לומד ומשלב אמצעים מתקשבים כדרך ללמידה.

התרגול מבוסס על עקרונות הוראת העברית כשפה שנייה, ומאפשר תרגול עצמי או תרגול בעזרת תיווך.

המרת חומר לימודי מודפס לגרסה דיגיטאלית באינטרנט עשוי להוות אמצעי המאפשר קידום משמעותי של לימוד העברית. מודל הפעולה הרצוי מכוון לשילוב הוראה במפגשים של תלמידים עם מורה/מנחה פנים אל פנים בתוספת אמצעים מקוונים לחזרה ולתרגול עצמאי ברשת.

מודל זה נבחר מכמה סיבות:

- בלימוד שפה יש צורך במגע עם מורה המאפשר תקשורת בשפה המדוברת.
- בגלל ארגון הזמן השונה בכל בית-ספר קשה להגיע לארגון זמן שיאפשר למידה סינכרונית – הפעלת מערכת תרגול וירטואלית לתלמידים הפזורים בבתי-ספר שונים באותה נקודת זמן.

רקע תיאורטי

מחקרים בעולם הראו שהישגי מהגרים נמוכים מהישגים של ילידים. מחקר של מהגרים לקנדה הראה שמהגרים הגיעו להישגים נורמטיביים בשפה רק לאחר 5-7 שנים (Cummins, 1981). מחקרים אחרים הראו שלמהגרים נדרשות 4-10 שנים על מנת להגיע להישגים נורמטיביים בשפה האנגלית (Collier, 1987; Collier & Thomas, 1988; Thomas & Collier, 1997). מחקר בישראל שכתרתו "הישגים לימודיים של תלמידים עולים", שפורסם ב 2003 (נערך ע"י לוי, שוהמי

וספולסקי), בחן את ההישגים הלימודיים של תלמידים עולים ילידי חבר העמים וילידי אתיופיה בכיתות ה, ט, יא במקצועות המתמטיקה והעברית. ממצאי המחקר מצביעים על כך שמספר רב של שנים דרוש לסגירת הפער בין הישגיהם הלימודיים של שתי אוכלוסיות העולים שנבדקו, ילידי חבר העמים וילידי אתיופיה לבין הישגי תלמידים ישראלים ותיקים. המחקר אימת את התחושה שהפער בין ההישגים של תלמידים עולים לבין התלמידים הישראלים הולך וגדל עם השנים. מחקרים נוספים מראים שכנראה בגלל רמת חשיפה נמוכה יותר לספרות איכותית ולשפה כתובה מראים מהגרים יכולות נמוכות יותר ביכולות לספר סיפור (Aarssen, 1996; Bos, 1997).

נראה שקיים קשר בין רכישת העברית כשפה שנייה לבין יכולתו האוריינית של העולה בשפת אמו. ככל שהעולה הוא בר אורין בשפת אמו כן גדול יותר הסיכוי שיגיע להישגים טובים יותר ברכישת העברית.

מחקר אחר שעסק בהיבטים של זהות ושפה בקליטת עולי חבר המדינות העצמאיות שנערך על ידי בן רפאל, אולשטין וגייסט (1994) הראה שרמת ההישגים בעברית הינה גורם משמעותי בהיקלטות העולים. עולים שידיעותיהם בעברית רבות יחסית נוטים להסתדר היטב עם ישראלים ותיקים, מרגישים "בבית" בישראל, ואינם נוטים לתפוס עצמם כקבוצה ייחודית שיש להקל עליה בתחומי התפקוד השונים.

מכאן, שטיפוח השפה העברית של העולים החדשים וחשיפתם לשפה הכתובה עשוי, מחד גיסא, לתרום רבות להעלאת ההישגים האקדמיים בתחומי ידע שונים. מאידך גיסא, שליטה בשפה העברית יכולה לתרום לתחושת שייכות וקרבה לתרבות הישראלית. האגף לפיתוח תוכניות לימודים במשרד החינוך נמצא עכשיו בעיצומו של פיתוח תכנית לימודים בחינוך הלשוני המיועדת לתלמידים עולים בשל הצורך בטיפול יסודי ודחוף בקידום הישגיהם של תלמידים אלה, באמצעות תוכניות לימוד המותאמות לרקע ולידע הייחודיים של העולים.

לאור כל האמור לעיל, פותח האולפן הוירטואלי מתוך מחויבות חינוכית, מוסרית ולימודית לעולים במטרה להקנות להם שליטה טובה יותר בשפה העברית שתביא לטיפול הידע הלשוני-תקשורתי והידע של לשון הלימודים, ולחיזוק לתחושת השייכות והקרבה תרבותית לחברה הישראלית. פיתוח האתר הוירטואלי, העשוי להגיע לאוכלוסיה רחבה של עולים, מתבסס על העקרונות וההנחות הבאים:

1. **שפה טבעית ותקשורתית** - הדגש בפיתוח הוא על השפה הטבעית בכל גווניה במטרה לשכלל תקשורת בין אישית בסיטואציות שמחוץ לבית הספר.
2. **לשון בית ספרית** - הפיתוח מתבסס על עקרונות תכנית הלימודים לחינוך לשוני לעולים שעדיין לא פורסמה. התכנית מדגישה, בנוסף לטיפול

- התקשורת הבין אישית, את טיפוח הלשון האקדמית והלשון הבית ספרית. הדבר נעשה באמצעות מפגש עם עולמות שיח המתייחסים לתחומי דעת שונים, לסגנונות מגוונים, לסוגות שונות ולמשלבים.
3. **הבנת הנקרא-** בנוסף על מיומנויות של פענוח טקסט, המופיעות בעיקר בשיעורים הראשונים, הושם דגש רב על הבנת המשמעות. הדבר נעשה על ידי תרגול של זיהוי פרטים חשובים בטקסט, העלאת השערות והסקת מסקנות. הטקסט הכתוב הוא הבסיס להבנה.
4. **הדרגתיות** – הקניית המרכיבים הלשוניים נעשתה על ידי דירוג קפדני כשבכל פעם מוקנה מרכיב לשוני חדש אחד בלבד. כמו כן, כל הקניה חדשה מבוססת על מרכיבים שהוקנו קודם לכן. הדירוג נעשה בכל אחד ממרכיבי הלשון: באוצר המלים, בדקדוק, בתחביר ובהבנת הנקרא. לעתים נלקחו בחשבון השינויים בין השפה העברית לשפות העוליים.
5. **רלוונטיות-** החומרים שפותחו רלוונטיים לתלמידים העולים, ומתבססים על תכנים הקרובים לתחומי העניין שלהם. החומרים באתר מתרגלים אסטרטגיות עבודה שכיחות במדיה הדיגיטאלית החיוניות ללמידה בעולם המודרני.
6. **הצלחה והנאה-** המשימות מאפשרות למשתמשים להצליח בהן וליהנות. ההצלחה וההנאה מביצוע המשימות יתרמו להעלאת המוטיבציה (ההניעה) של הלומד לעסוק בשפה.
7. **המשחק כמקדם למידה-** העיסוק במשחקי שפה עשוי להעצים את ההנאה הקשורה בלימוד השפה.
8. **אקטיביות הלומד-** חיזוקים חיוביים ניתנים ללומדים על כל פעולה נכונה, במטרה לעלות את המוטיבציה (ההניעה) שלהם ואת האקטיביות שלהם כלל לומדים.
9. **שינון וחזרה-** אסטרטגיות של חזרה ושינון ישולבו בתהליך ההוראה במטרה לעלות את כמות ההתנסות והתרגול השפתי.
10. **הערכה-** הלמידה תהיה מלווה בהערכה רציפה, ומימדי ההצלחה יהיו ברורים לעולה ויאפשרו לו להעריך נכונה את הישגיו.

ביבליוגרפיה:

- בן-רפאל, א., ע. אולשטיין וע. גייסט. (1994). היבטים של זהות ושפה בקליטת עולי חבר המדינות העצמאיות. המכון לחקר הטיפול בחינוך. האוניברסיטה העברית בירושלים. בית הספר לחינוך.
- לוין, ת., שוהמי א. וספולסקי ד. (2002). מצבם בלימודים של תלמידים עולים, אוניברסיטת תל אביב.

<http://www.biu.ac.il/hu/lprc/Reports/TalmidimOlim.htm>

- Aarssen, J. (1996). *Relating events in two languages*. Tilburg: Tilburg University Press.
- Bos, P. (1997). *Development of bilingualism*. Tilburg: Tilburg University Press.
- Collier, V.P. (1987). Age and rate of acquisition of a second language for academic purposes. *TESOL Quarterly*, 21, 617-641.
- Collier, V.P., & Thomas, W.P. (1988). *Acquisition of cognitive-academic second language proficiency: A six-year study*. Paper presented at the American Education Research Association conference. New Orleans.
- Cummins, J. (1981). Age on arrival and immigrant second language learning in Canada: A reassessment. *Applied Linguistics*, 2 (2), 131-149.
- Thomas, W.P., & Collier, V. (1997). *School effectiveness for language minority students*. Washington, DC. National Clearinghouse for Bilingual Education.

הקדמה למורה

אתר האינטרנט "הכול חדש" מיועד לתלמידים עולים, שרכשו את הצופן האלפבתי. בעזרת האתר ניתן לתרגל וללמוד את המכלול הלשוני שיאפשר לתלמידים העולים תקשורת בסיסית בעברית והכנה להשתלבות מהירה בבית-הספר ובחברה בישראל. האתר מלווה את הספר "הכול חדש" ספר א' ועשוי להתאים כתוספת תרגול גם לתלמידים שלומדים בעזרת ספרי לימוד אחרים.

לשם השגת תקשורת בסיסית זו זקוק התלמיד העולה קודם כל לשליטה במיומנויות ההאזנה והדיבור, אולם על מנת להשתלב במהירות בבית-הספר עליו לרכוש גם את מיומנויות הקריאה והכתיבה. האתר הזה מטרתו לתרגל בעיקר מיומנויות קריאה והאזנה על מנת לזרז את תהליך הרכישה של השפה העברית.

תפקיד המורה הוא לשלב פעילויות נוספות להשלמת מיומנויות הדיבור והכתיבה.

באתר יש 8 יחידות לימוד (13 יחידות נוספות בפיתוח). כל יחידה עוסקת בהקניית אוצר מילים, בתחביר ובדקדוק, תוך התמקדות בהבנת הנשמע והנקרא.

לכל יחידה מבנה קבוע: סרטון הנפשה קצר, ומסלול של 7 משחקים המהווים סדרה של פעילויות מדורגות ומגוונות. סרטון ההנפשה מציג את המרכיבים החדשים ביחידה, ומומלץ לצפות בו לפני התרגול ביחידה.

3 דמויות מלוות את הלומד בכל יחידה. שמותיהן: רם, נירה ורובי. רם ונירה הם ילדים הלומדים בבית-הספר. אנו מכירים גם את בני משפחתם ואת חבריהם. רובו הוא דמות דמיונית והומוריסטית.

במדריך הזה תמצאו הנחיות מפורטות לכל יחידת לימוד שבאתר. תוכלו לקרוא בו על התכנים החדשים הנלמדים ביחידה, ותקבלו הצעות לדרכים להקניה ולתרגול בעל-פה של הנושאים החדשים.

אין באתר הוראות המופנות ללומדים, כיוון שעדיין אינם שולטים באוצר המלים של ההוראות. אנו נסביר במדריך על תפקוד הפעילויות השונות.

סימנים גרפיים קבועים מסייעים להבנת הפעילות.

לעבודה מוצלחת באתר אנו מציעים 3 שלבים :

א. שלב ההכנה (מורה-תלמיד)

ב. שלב התרגול באתר (תלמיד-מחשב) המורה מסייע רק בעת הצורך.

ג. שלב הטמעה והעשרה (מורה –תלמיד)

תיאור מבנה יחידה לדוגמה – יחידה 2

סרטון הנפשה

פעילות ראשונה ביחידה

פעילות רביעית ביחידה

מספר היחידה

צג הפעילות לביצוע

להגדלה של המצג

יחידה 1

אוצר המלים

רם, נירה, רובו, אני, אתה, את, לא, שלום.

המשפטים הנבנים

אני רם. אני נירה. אני רובו. אני...

בשאלה ובשלילה: אתה רם? אני לא נירה.

שלום רובו. שלום...

המשפטים ביחידה זו הם משפטים שמניים (אין במשפט פועל).

היחידה באתר מתחילה בסרטון הנפשה שהתלמידים צופים בו לפני תחילת הפעילויות. הסרטון מציג את המרכיבים החדשים למשל, אוצר המילים: בית, כיתה מכונת, ואת המשפטים הנבנים כמו: נירה במכונת, רם בבית. אחרי הסרטון יש מסלול המכיל 7 פעילויות לימוד ותרגול שונות. מומלץ להתקדם על- פי המסלול, אך תמיד ניתן לחזור ולתרגל כל פעילות לפי קצב התקדמות הלומדים. בפעילות הראשונה שבדוגמה התלמיד נוגע במילה באמצעות העכבר (המילה הופכת בשלב זה למילה מנוקדת), שומע אותה, ומושך אותה לתמונה המתאימה.

מטרת הפעילות: יצירת קשר בין המילה הכתובה והמושמעת לבין המשמעות שלה המיוצגת בתמונה.

שלב א –הכנה (מורה-תלמיד)

המורה צריך להקנות לתלמידים (בעל-פה) את אוצר המילים ואת המשפטים של היחידה. הוראות מפורטות לתרגול ולהקניה נמצאות בספר "הכול חדש" ספר א' עמוד 2 . הספר כולו סרוק באתר לרשותכם.

שלב ב- תרגול באתר (תלמיד-מחשב) המורה מסייע רק בעת הצורך.

- צפייה בסרטון כדי להכיר את המרכיבים החדשים ביחידה.
- **פעילות 1, מילה-תמונה:** נוגעים במילה באמצעות העכבר (המילה הופכת בשלב זה למילה מנוקדת), שומעים ומושכים אותה לתמונה המתאימה.(תרגיל ברמת המילה)
- מטרה:** יצירת קשר בין המילה הכתובה והמושמעת לבין המשמעות שלה המיוצגת בתמונה.
- **פעילות 2, תפסו מילה:** רואים מילים בתנועה כלפי מעלה. כאשר נשמעת מילה מסוימת צריך לאתר אותה מתוך כל המילים, וללחוץ עליה במהירות.
- מטרה:** יצירת קשר בין המילה הנשמעת לבין הצורה הגרפית של המילה הכתובה (קשר חזותי-שמיעתי; תרגיל ברמת המילה)

- **פעילות 3, בונים מילים:** נוגעים בהברה (שבצבע צהוב), ושומעים מילה. צריכים לגרור מתוך 3 ההברות הירוקות את ההברה המתאימה למילה שנשמעה. בפעילות זו בונים 3 מילים. (תרגיל מהברה למילה)

מטרה: בניית מילים מהברות (קשר חזותי שמיעתי).

- **פעילות 4, משחק זיכרון- משפט-תמונה:** לוחצים על ריבוע ומתגלה תמונה או מתגלה משפט כתוב. מחפשים ריבוע מתאים. בכל זוג יש משפט כתוב ותמונה המתאימה לו. כאשר לוחצים על שני ריבועים של זוג מתאים, שני הריבועים נעלמים, ומשיכים לחיפוש הזוג הבא.

המשחק נמשך עד למציאת כל הזוגות.

מטרה: זיהוי הקשר בין משמעות המשפט הכתוב לבין ייצוגו הגרפי בתמונה (תרגיל ברמת המשפט).

פעילות 5, מה שומעים? נוגעים באחד הרמקולים ושומעים משפט מסוים. מזהים את המלבן שהמשפט הזה כתוב בו, ומושכים לשם את הרמקול.

מטרה: איתור זיהוי משפט כתוב מבין קבוצה של משפטים (קשר שמיעתי חזותי, תרגיל ברמת המשפט).

- **פעילות 6, מה חסר?** נוגעים בחלק הקטן של הפאזל (התצרף) שלמעלה (שיש בו מילה או צמד מילים), ומחפשים את התמונה ואת חלק המשפט המתאים. מושכים את החלק של הפאזל למשפט החסר מעל התמונה.

מטרה: תרגול שמות הגוף במשפטים שלמים; התאמה של משפט כתוב לייצוג המשמעות שלו בתמונה (תרגיל ברמת המשפט).

- **פעילות 7, נכון או לא נכון?** מתבוננים ב-4 תמונות, וקוראים את המשפטים הכתובים מתחת לכל תמונה. מחליטים אם המשפט נכון או לא נכון, לפי התמונה. לוחצים על V או על X ליד כל משפט.

מטרה: תרגול הבנת הנקרא. זיהוי הקשר בין המשפט לבין ייצוג המשמעות שלו בתמונה (תרגיל ברמת המשפט).

שלב ג- הטמעה והעשרה (מורה –תלמיד)

הרחבת אוצר המילים בעל-פה: **מורה, מורה, תלמיד, תלמידה, מנהל, מנהלת, להתראות, וכל שמות התלמידים בכיתה. (שמות בעלי תפקידים שנמצאים בקשר עם הילדים)** חשוב ללמוד מילים אלו בעל-פה כיוון שביחידות הבאות ישתמשו בהן.

תרגול המילים הנוספות במשפטים **אני מורה. אני לא תלמיד. את תלמידה. את לא מורה.**

המלצות נוספות:

- קריאה והמחזה של הקומיקס בעמוד 8 בספר "הכול חדש" א' (הספר סרוק באתר).

- פעילות של תפזורת וכתובת המילים החדשות במילון אישי, עמוד 9.
- פעילות כתיבה מסכמת: התלמידים כותבים על עצמם על-פי התבניות שנלמדו. ראו דוגמה ב- "חולצת אני" שבעמוד 9 בספר הסרוק.
- הצעות נוספות לפעילויות נמצאות בספר "הכול חדש" ספר א' עמודים 2-9. הספר כולו סרוק לרשותכם באתר.

יחידה 2

אוצר המילים

בית, כיתה, מכונית, בֵּי, כן, מי, גם

המשפטים הנבנים

רם בבית. גם נירה בבית.

בשאלה: מי במכונית? בשלילה: רובו לא בכיתה.

*המשפטים שמננים (ללא פועל). הם בנויים משם עצם ומתיאור מקום.

שלב א –הכנה (מורה-תלמיד)

המורה צריך להקנות לתלמידים (בעל-פה) את אוצר המילים ואת המבנים הלשוניים של היחידה.

הוראות מפורטות לתרגול ולהקניה נמצאות בספר "הכול חדש" ספר א' עמוד 10. הספר כולו סרוק באתר לרשותכם.

שלב ב- תרגול באתר (תלמיד-מחשב) המורה מסייע רק בעת הצורך.

- צפייה בסרטון כדי להכיר את המרכיבים החדשים ביחידה.

- **פעילות 1, מילה-תמונה:** נוגעים במילה באמצעות העכבר (המילה הופכת בשלב זה למילה מנוקדת), שומעים את המילה ומושכים אותה לתמונה המתאימה.

מטרה: יצירת קשר בין המילה הכתובה המושמעת לבין המשמעות שלה המיוצגת בתמונה.

- **פעילות 2, תפסו מילה:** רואים מילים בתנועה כלפי מעלה. כאשר נשמעת מילה מסוימת צריך לאתר אותה מתוך כל המילים, וללחוץ עליה במהירות.

מטרה: יצירת קשר בין המילה הנשמעת לבין הצורה הגרפית של המילה הכתובה (קשר חזותי-שמיעתי).

- **פעילות 3, משחק זיכרון- מילה-תמונה:** לוחצים על ריבוע ומתגלה תמונה או מתגלה מילה כתובה. מחפשים ריבוע מתאים. בכל זוג יש מילה והתמונה המתאימה לה. כאשר לוחצים על שני ריבועים של זוג מתאים שני הריבועים נעלמים, וממשיכים לחיפוש הזוג הבא. ממשיכים לשחק עד למציאת כל הזוגות.

מטרה: זיהוי הקשר בין משמעות המילה הכתובה לבין ייצוגה הגרפי בתמונה.

- **פעילות 4, בונים מילים:** נוגעים בהברה (שבצבע צהוב), ושומעים מילה. צריכים לגרור מתוך 3 ההברות הכתומות את ההברה המתאימה למילה שנשמעה. בפעילות זו בונים 3 מילים.

מטרה: בניית מילים מהברות. (קשר חזותי שמיעתי).

- **פעילות 5, משפט-תמונה:** נוגעים במשפט באמצעות העכבר (המשפט הופך בשלב זה למשפט מנוקד), שומעים ומושכים את המשפט לתמונה המתאימה. **מטרה:** יצירת קשר בין המשפט הכתוב והמושמע, לבין המשמעות שלו המיוצגת בתמונה.

- **פעילות 6, נכון או לא נכון?** מתבוננים בתמונה, וקוראים את המשפטים הכתובים לצד התמונה. מחליטים אם המשפט נכון או לא נכון לפי התמונה. לוחצים על V או על X ליד כל משפט. (כל המשפטים הנכונים הם הטקסט שמתאר את התמונה)

מטרה: תרגול הבנת הנקרא. זיהוי הקשר בין המשפטים לבין ייצוג המשמעות שלהם בתמונה. (תרגיל ברמת קטע)

- **פעילות 7, מחפשים את השאלה:** נוגעים בחלק הקטן של הפאזל (התצרף) שלמטה ומקשיבים למשפט תשובה. מחפשים את משפט השאלה המתאים לתשובה. מושכים את משפט התשובה למשפט השאלה. **המטרה:** תרגול הבנת הנקרא והנשמע; התאמה של משפט תשובה כתוב ומושמע למשפט שאלה. ההתאמה נעשית לפי התוכן של המשפטים.

שלב ג- הטמעה והעשרה (מורה –תלמיד)

הרחבת אוצר המילים בעל-פה: **סופרמרקט, גן, חצר, חנות, בית ספר, אולפן.** תרגול המילים הנוספות במשפטים: **אני בחצר, אתה בבית הספר?** וכו' אפשר להוסיף מילות זמן כמו בבוקר, בערב, בשבת- בבוקר אני בבית הספר וכו'.

המלצות נוספות:

- קריאה והמחזה של הקומיקס בעמוד 16 בספר "הכול חדש" א' (הספר סרוק באתר).
- כתיבת המילים החדשות במילון אישי, עמוד 17.
- פעילות כתיבה מסכמת: התלמידים כותבים על עצמם על-פי התבניות שנלמדו. ראו דוגמה ב- "חולצת אני" שבעמוד 17 בספר.
- הצעות נוספות לפעילויות נמצאות בספר "הכול חדש" ספר א' עמודים 10-17. הספר כולו סרוק לרשותכם באתר.

יחידה 3

אוצר המלים

אמא, אבא, סבתא, סבא, מלת היחס של ובנטייה שלי, זה, זאת

המשפטים הנבנים

אני אמא של נירה. אני אבא של נירה.

זה סבא. זאת סבתא. זאת סבתא של נירה.

מי זה? מי זאת? זה סבא שלי. זאת סבתא שלי.

* משפטים שמניים (ללא פועל), התאמה במין ובמספר – זה(זכר) זאת(נקבה)

שלב א – הכנה (מורה-תלמיד)

על המורה להקנות לתלמידים (בעל-פה) את אוצר המילים ואת המשפטים של היחידה. יש להביא למודעות הילדים את כלל ההתאמה כלומר 'זה אבא', 'זאת אמא'

הוראות מפורטות לתרגול ולהקניה נמצאות בספר "הכול חדש" ספר א' עמוד 18 . הספר כולו סרוק באתר לרשותכם.

שלב ב- תרגול באתר (תלמיד-מחשב) המורה מסייע רק בעת הצורך.

- צפייה בסרטון ההנפשה כדי להכיר את המרכיבים החדשים ביחידה.
- **פעילות 1, מילה-תמונה:** נוגעים במילה באמצעות העכבר (המילה הופכת בשלב זה למילה מנוקדת), שומעים ומושכים אותה לתמונה המתאימה.
- מטרה:** יצירת קשר בין המילה הכתובה המושמעת לבין המשמעות שלה המיוצגת בתמונה.
- **פעילות 2, תפסו מילה:** רואים מילים בתנועה כלפי מעלה. כאשר נשמעת מילה מסוימת צריך לאתר אותה מתוך כל המילים, וללחוץ עליה במהירות.
- מטרה:** יצירת קשר בין המילה הנשמעת לבין צורתה הגרפית של אותה המילה הכתובה (קשר חזותי-שמיעתי).
- **פעילות 3, בונים מילים:** נוגעים בהברה (שבצבע צהוב), ושומעים מילה. צריכים לגרור מתוך 3 ההברות הירוקות את ההברה המתאימה למילה שנשמעה. בפעילות זו בונים 3 מילים.
- מטרה:** בניית מילים מהברות. (קשר חזותי שמיעתי).

פעילות 4, זה וזאת: קוראים את המשפטים החסרים, ומחפשים את כינוי הרמז המתאים. נוגעים בכינוי הרמז באמצעות העכבר. שומעים את כינוי הרמז, ומושכים אותו למילה המתאימה. שתי המילים יחד יוצרות משפט.

מטרה: תרגול דקדוקי, התאמה של כינויי הרמז (זה/זאת) למין שם העצם, הבחנה בין זכר לנקבה (תרגיל ברמת המשפט).

- **פעילות 5, דומינו:** מושכים את לבני-הדומינו שבתחתית המצג כלפי מעלה, ומצרפים תמונה מתאימה לכל מילה.

מטרה: תרגול הבנת הנקרא; זיהוי הקשר בין משמעות המילה הכתובה לבין ייצוגה הגרפי בתמונה. (תרגיל ברמת מילה)

- **פעילות 6, איפה התשובה?** שומעים שאלה ומחפשים את התשובה שלה בין שלושה משפטים.

מושכים את משפט התשובה המתאים לשאלה, ומניחים, מתחת לתמונה.
מטרה: תרגול הבנת הנשמע והנקרא; התאמת משפט השאלה הכתוב והמושמע למשפט התשובה לפי התוכן. (תרגיל ברמת המשפט)

- **פעילות 7, מסדרים את התמונה:** קוראים את המשפט שמתחת לדמות ומושכים את הדמות למקומה המתאים בתמונה כלומר מבצעים את מה שכתוב. (המשפטים הכתובים מורים לתלמיד איך להשלים וליצור את התמונה).
מטרה: הבנת הנקרא. זיהוי הקשר בין משמעות המשפט הכתוב לבין ייצוגה הגרפי בתמונה.

שלב ג- הטמעה והעשרה (מורה –תלמיד)

הרחבת אוצר המלים בעל-פה: אח, אחות, דוד, דודה, שלך, שלך, משפחה.
- התלמידים יכולים להביא לכיתה תמונות של משפחתם ולשאול זה את זה בזוגות: מי זה? ומי זאת? או זאת אמא שלך? זה דוד שלך? וכו'.

שימו לב: ביחידה זו מוצגת המשפחה של נירה, אך עדיין איננו מכירים את המשפחה של רם.

- כדאי לחזור בקול על מלים מהשיעורים הקודמים ולהעשיר את המשפטים המתורגלים. למשל: סבא שלי בבית. סבתא שלי לא בכיתה.

שימוש במלים מגוונות בתוך תבנית לשונית קבועה מגבש את הבנת המבנה הלשוני.

המלצות נוספות:

- קריאה והמחזה של הקומיקס בעמוד 24 בספר (הספר סרוק באתר).

- כתיבת המילים החדשות במילון אישי, עמוד 25.

- פעילות כתיבה מסכמת: התלמידים כותבים על עצמם על-פי התבניות שנלמדו. ראו דוגמה ב- "חולצת אני" שבעמוד 25 בספר.
- הצעות נוספות לפעילויות נמצאות בספר "הכול חדש" ספר א' עמודים 18-25. הספר כולו סרוק לרשותכם באתר.

יחידה 4

אוצר המלים

שמות מקומות: ישראל, ירושלים, אשדוד, רחוב צבר, איפה? שם, יופי, גר, גרה

המשפטים הנבנים

איפה רם? רם בירושלים.

רם גר בישראל. נירה לא גרה באשדוד.

* הקנית משפט פעלי – התאמת הפועל "גר" לשמות בזכר ובנקבה.

שלב א –הכנה (מורה-תלמיד)

המורה צריך להקנות לתלמידים (בעל-פה) את אוצר המילים ואת המשפטים של היחידה.

הוראות מפורטות לתרגול ולהקניה נמצאות בספר "הכול חדש" ספר א' עמוד 26 . הספר כולו סרוק באתר לרשותכם.

שלב ב- תרגול באתר (תלמיד-מחשב) המורה מסייע רק בעת הצורך.

- צפייה בסרטון הנפשה כדי להכיר את המרכיבים החדשים ביחידה.

- **פעילות 1, מילה-תמונה:** נוגעים במילה באמצעות העכבר (המילה הופכת בשלב זה למילה מנוקדת), שומעים ומושכים אותה לתמונה המתאימה.

מטרה: יצירת קשר בין המילה הכתובה המושמעת לבין המשמעות שלה המיוצגת בתמונה.

- **פעילות 2, תפסו מילה:** רואים מילים בתנועה כלפי מעלה. כאשר נשמעת מילה מסוימת צריך לאתר אותה מתוך כל המילים, וללחוץ עליה במהירות.

מטרה: יצירת קשר בין המילה הנשמעת לבין הצורה הגרפית של המילה הכתובה (קשר חזותי-שמיעתי).

- **פעילות 3, בונים מילים:** נוגעים בהברה (שבצבע כתום), ושומעים אותה.

צריכים לגרור בכל פעם הברה אחת, ולשבץ אותה במילה.

מטרה: בניית מילים באמצעות השלמה של הברה חסרה.(קשר חזותי שמיעתי).

- **פעילות 4, משפט-תמונה:** נוגעים במשפט באמצעות העכבר, ושומעים אותו (כל משפט הופך בשלב זה למשפט מנוקד). מושכים את המשפט לתמונה המתאימה.

מטרה: יצירת קשר בין המשפט הכתוב והמושמע למשמעות שלו המיוצגת בתמונה.

- **פעילות 5, גר-גרה:** קוראים את המשפט החסר, ומתאימים לו את הפועל המתאים לו במין (זכר/נקבה), לפי הידע הדקדוקי.

מטרה: התאמה של הפועל (זכר או נקבה) לנושא המשפט. הבחנה בין זכר לנקבה (מודעות דקדוקית).

- **פעילות 6, איפה השאלה?** שומעים שאלה ומחפשים את התשובה שלה בין ארבעה משפטים שונים. מושכים את משפט התשובה אל מתחת למשפט השאלה המתאים.

מטרה: תרגול הבנת הנשמע והבנת הנקרא; התאמה של משפט תשובה כתוב ומושמע למשפט שאלה כתוב.

- **פעילות 7, כן או לא?** קוראים טקסט קצר, ועונים על השאלות. מחליטים לפי הטקסט אם לענות על כל שאלה ב"כן" או ב-"לא".

מטרה: תרגול הבנת הנקרא.

שלב ג- הטמעה והעשרה (מורה –תלמיד)

הרחבת אוצר המילים בעל-פה: שמות ארצות, ערים, יישובים, שכונות, רחובות נוספים (לפי הידע ולפי הגיל) והמלה **כאן**.

- כדאי לבקש מהתלמידים להביא גלויות ותצלומים של מקומות בארץ ובעולם ולתרגל במשפטים: **איפה מוסקבה? ברוסיה. איפה אדיס אבבה? באתיופיה. איפה רמת גן? בישראל. וכו'.**

המלצות נוספות:

- קריאה והמחזה של הקומיקס בעמוד 32 בספר. (הספר סרוק באתר).
- כתיבת המילים החדשות במילון אישי, עמוד 33.
- פעילות כתיבה מסכמת: התלמידים כותבים על עצמם על-פי התבניות שנלמדו. ראו דוגמה ב- "חולצת אני" שבעמוד 33 בספר.
- הצעות נוספות לפעילויות נמצאות בספר "הכול חדש" ספר א' עמודים 26-37. הספר כולו סרוק לרשותכם באתר.

יחידה 5

אוצר המלים

שולחן, כיסא, ילקוט, ספר, תווית היידוע ה-, מלת היחס על, מלת החיבור ו-,

תודה, כאן

המשפטים הנבנים

השולחן בכיתה. הספר על השולחן. הספר והילקוט כאן.

שלב א –הכנה (מורה-תלמיד)

יש להקנות לתלמידים (בעל-פה) את אוצר המילים ואת המשפטים של היחידה. הוראות מפורטות לתרגול ולהקניה נמצאות בספר "הכול חדש" ספר א' עמוד 38 . הספר כולו סרוק באתר לרשותכם.

שלב ב- תרגול באתר (תלמיד-מחשב) המורה מסייע רק בעת הצורך.

- צפייה בסרטון הנפשה כדי להכיר את המרכיבים החדשים ביחידה.
- פעילות 1, מילה-תמונה: נוגעים במילה באמצעות העכבר (המילה הופכת בשלב זה למילה מנוקדת) , שומעים ומושכים אותה לתמונה המתאימה.
- מטרה: יצירת קשר בין המילה הכתובה המושמעת לבין המשמעות שלה המיוצגת בתמונה.
- פעילות 2, תפסו מילה: רואים מילים בתנועה כלפי מעלה. כאשר נשמעת מילה מסוימת צריך לאתר אותה מתוך כל המילים, וללחוץ עליה במהירות.
- מטרה: יצירת קשר בין המילה הנשמעת לבין צורתה הגרפית של אותה המילה הכתובה (קשר חזותי-שמיעתי).
- פעילות 3, בונים מילים: נוגעים בהברה (שבצבע צהוב), ושומעים מילה. צריכים לגרור מתוך 3 ההברות הכתומות את ההברה המתאימה למילה שנשמעה. בפעילות זו בונים 3 מילים.
- מטרה: בניית מילים מהברות. (קשר חזותי שמיעתי).
- פעילות 4, מזהים את החפץ: לצד תמונה מופיע משפט. צריכים ללחוץ על החפץ המוזכר במשפט.
- מטרה: תרגול הבנת הנקרא. קשר חזותי שמיעתי. קודם יש להבין את משמעות המשפט ורק אח"כ לנסות לבנות עם החפצים את התיאור השלם המופיע במשפט. מומלץ לתרגל בחפצים מממשיים מחוץ למשחקי המחשב, בשילוב מילות יחס שונות וגם לתרגל בחפצים שונים במצבים לא קונבנציונאליים כמו: מכונת בתוך כוס- צעצועים, ועוד.

- פעילות 5, ב או על? (מלות יחס): קוראים את המשפט החסר ומחפשים את מילת היחס המתאימה נוגעים במילת היחס הכתובה באמצעות העכבר, שומעים את מילת היחס ומושכים אותה למקומה במשפט.

מטרה: התאמה של מילת היחס למשפט.

- פעילות 6, על או ב? (מלות יחס): מאזינים וקוראים משפט שנמצא מתחת לציור. מושכים את הציור למקום המתאים בתמונה לפי משמעות המשפט.

מטרה: תרגול הבנת הנקרא; מימוש חזותי של משמעות המשפט.

- פעילות 7, כן או לא: קוראים טקסט קצר, ועונים על השאלות. מחליטים לפי הטקסט אם לענות על כל שאלה ב"כן" או ב-"לא".

מטרה: תרגול הבנת הנקרא.

שלב ג- הטמעה והעשרה (מורה –תלמיד)

הרחבת אוצר מילים בעל-פה: גיר, לוח, קלמר, סרגל, מחק, צבעים, עט, ארון, מיטה, פח.

- המורה בוחר מספר מילים של חפצים בכיתה ומתרגל במשפטים הנבנים ביחידה זו: הגיר על הכיסא. הקלמר והסרגל בילקוט. המחק לא כאן.

המלצות נוספות:

- קריאה והמחזה של הקומיקס בעמוד 44 בספר. (הספר סרוק באתר).
- כתיבת המילים החדשות במילון אישי, עמוד 45.
- פעילות כתיבה מסכמת: התלמידים כותבים על עצמם על-פי התבניות שנלמדו. ראו דוגמה ב- "חולצת אני" שבעמוד 45 בספר.
- הצעות נוספות לפעילויות נמצאות בספר "הכול חדש" ספר א' עמודים 38-45. הספר כולו סרוק לרשותכם באתר.

יחידה 6

אוצר המילים

מחברת, עיפרון, כסף, טלוויזיה

יש, אין, מה, רק, אולי

המשפטים הנבנים

יש טלוויזיה בבית. אולי יש כאן עיפרון?

מה יש בילקוט? יש בילקוט רק מחברת. אין עיפרון בילקוט.

שלב א –הכנה (מורה-תלמיד)

יש להקנות לתלמידים (בעל-פה) את אוצר המילים ואת המשפטים של היחידה.
הוראות מפורטות לתרגול ולהקניה נמצאות בספר "הכול חדש" ספר א' עמוד 46 .
הספר כולו סרוק באתר לרשותכם.

שלב ב- תרגול באתר (תלמיד-מחשב) המורה מסייע רק בעת הצורך.

- צפייה בסרטון ההנפשה כדי להכיר אתהמרכיבים החדשים ביחידה.
- **פעילות 1, מילה-תמונה:** נוגעים במילה באמצעות העכבר (המילה הופכת בשלב זה למילה מנוקדת) , שומעים ומושכים אותה לתמונה המתאימה.
מטרה: יצירת קשר בין המילה הכתובה המושמעת לבין המשמעות שלה המיוצגת בתמונה.
- **פעילות 2, תפסו מילה:** רואים מילים בתנועה כלפי מעלה. כאשר נשמעת מילה מסוימת צריך לאתר אותה מתוך כל המילים, וללחוץ עליה במהירות.
מטרה: יצירת קשר בין המילה הנשמעת לבין צורתה הגרפית של אותה המילה הכתובה (קשר חזותי-שמיעתי).
- **פעילות 3, דומינו:** מושכים את לבני-הדומינו שבתחתית המצג כלפי מעלה, מסדרים את לבני הדומינו בתוך המסגרת לפי חוקי המשחק. כלומר מתאימים תמונה למילה.
- **מטרה:** תרגול הבנת הנקרא; זיהוי הקשר בין משמעות המילה הכתובה לבין ייצוגה הגרפי בתמונה.
- **פעילות 4, בונים מילים:** נוגעים בהברות שמוצגות בראש המצג (שבצבע ירוק), ושומעים את ההגייה שלהן. צריכים לגרור כל הברה למילה שבה ההברה הזאת חסרה.
מטרה: בניית מילים מהברות.(קשר חזותי שמיעתי).
- **פעילות 5, כן או לא?** מתבוננים בתמונה, וקוראים את המשפטים הכתובים לצידה. מחליטים לפי הטקסט ולפי התמונה, אם לסמן ליד כל משפט "כן" או "לא". יש ללחוץ על המילה "כן" או "לא" בעזרת העכבר כדי לבחור בה.
למעשה כל המשפטים שסומנו ב"כן" הם המתארים את התמונה. יש להדגיש את הגירוי הנכון שמתקבל בסוף, ולבקש מהילדים לקרוא בקול.
מטרה: תרגול הבנת הנקרא. זיהוי הקשר בין המשפט לבין ייצוג המשמעות שלו בתמונה.
- **פעילות 6, יש או אין?** בכל משפט חסרה המילה "יש" או המילה "אין". מתבוננים בתמונה, ומחליטים לפיה באיזה משפט לשבץ את המילה "יש" ובאיזה משפט לשבץ את המילה "אין". מושכים כל אחת מהמילים האלה למשפטים הכתובים.

מטרה: תרגול תבנית המשפטים השמניים שיש בהם "יש" ו"אין"; זיהוי הקשר בין משמעות המשפט הכתוב לבין ייצוגו הגרפי בתמונה.

- **פעילות 7, מכניסים לילקוט:** קוראים משפט שנמצא מתחת לחפץ. מושכים את החפץ אל הציור המתאים לפי משמעות המשפט (לנירה או לרובו).
מטרה: תרגול תבנית המשפט **בילקוט יש** ...; מימוש חזותי של משמעות המשפט.

שלב ג- הטמעה והעשרה (מורה –תלמיד)

הרחבת אוצר המלים בעל-פה: ילדים, תלמידים, חלון, דלת
במכונית: שעון, נהג, הגה, רדיו, חלון, דלת
בבית: מנורה, שטיח, חלון, דלת, עכשיו

- **משחק יש / אין:** המטרה להגיע לתשובות של **יש** בלבד: תלמיד או יוצא החוצה. שאר התלמידים בוחרים שני חפצים בכיתה שכאילו "**אין**" בכיתה. נבחרו למשל: **לוח, טלוויזיה**. תלמיד א' חוזר לכיתה ושואל את התלמידים בזה אחר זה: **יש ספר בכיתה? עונים: יש ספר בכיתה. – יש ילקוט בכיתה? – יש ילקוט בכיתה.** (על כל תשובות **יש** מקבל התלמיד או קבוצתו נקודה). – **יש טלוויזיה בכיתה? התשובה: אין טלוויזיה בכיתה.** התלמיד שיצא חוזר למקומו, והתלמיד שענה לו **אין**... הוא הבא בתור שיוצא החוצה. בוחרים 2 חפצים אחרים ש"כאילו" "**אין**" בכיתה.
- לגיוון, תרגיל המורה בשרשרת:
המורה: **אין טלוויזיה בבית. במכונית...**
התלמיד: **אין טלוויזיה במכונית.**
המורה: **בכיתה...**
התלמיד: **אין טלוויזיה בכיתה וכו'.**

המלצות נוספות:

- קריאה והמחזה של הקומיקס בעמוד 52 בספר (הספר סרוק באתר).
- כתיבת המילים החדשות במילון אישי, עמוד 53.
- פעילות כתיבה מסכמת: התלמידים כותבים על עצמם על-פי התבניות שנלמדו. ראו דוגמה ב- "חולצת אני" שבעמוד 53 בספר.
- הצעות נוספות לפעילויות נמצאות בספר "הכול חדש" ספר א' עמודים 46-53. הספר כולו סרוק לרשותכם באתר.

יחידה 7

אוצר המלים

חשבון, עברית, מוסיקה, התעמלות, שיעור, לומד, לומדת, הוא, היא, היום

המשפטים הנבנים

הוא לומד עברית. היא לומדת מוסיקה. היום יש שיעור התעמלות. אין שיעור מוסיקה היום.

שלב א – הכנה (מורה-תלמיד)

המורה צריך להקנות לתלמידים (בעל-פה) את אוצר המילים ואת המשפטים של היחידה. הוראות מפורטות לתרגול ולהקניה נמצאות בספר "הכול חדש" ספר א' עמוד 54. הספר כולו סרוק באתר לרשותכם.

שלב ב- תרגול באתר (תלמיד-מחשב) המורה מסייע רק בעת הצורך.

- צפייה בסרטון ההנפשה כדי להכיר את המרכיבים החדשים ביחידה.
- **פעילות 1, מילה-תמונה:** נוגעים במילה באמצעות העכבר (המילה הופכת בשלב זה למילה מנוקדת). שומעים ומושכים אותה לתמונה המתאימה.
- מטרה:** יצירת קשר בין המילה הכתובה המושמעת לבין המשמעות שלה המיוצגת בתמונה.
- **פעילות 2, תפסו מילה:** רואים מילים בתנועה כלפי מעלה. כאשר נשמעת מילה מסוימת צריך לאתר אותה מתוך כל המילים, וללחוץ עליה במהירות.
- מטרה:** יצירת קשר בין המילה הנשמעת לבין צורתה הגרפית של אותה המילה הכתובה (קשר חזותי-שמיעתי).
- **פעילות 3, בונים מילים:** נוגעים בהברות שמוצגות בראש המצג (בצבע ירוק), ושומעים את ההגייה שלהן. צריכים לגרור כל הברה למילה שבה ההברה הזאת חסרה.

מטרה: בניית מילים מהברות. (קשר חזותי שמיעתי).

- **פעילות 4, נכון או לא נכון?** מתבוננים בתמונה, וקוראים את המשפטים הכתובים לצד התמונה. מחליטים אם המשפט נכון או לא נכון לפי התמונה. לוחצים על V, אם המשפט נכון, ועל X אם המשפט אינו נכון.

מטרה: תרגול הבנת הנקרא. זיהוי הקשר בין המשפט לבין ייצוג המשמעות שלו בתמונה.

- **פעילות 5, לומד-לומדת:** בכל משפט חסר פועל. נוגעים בפעלים באמצעות העכבר, שומעים את הפועל ומושכים אותו למשפט המתאים בזכר או בנקבה. **מטרה:** התאמה של הפועל בזכר ובנקבה לפי מינו של הנושא. הבחנה בין זכר לנקבה.
- **פעילות 6, הוא או היא?** שומעים שאלה ומתאימים את התשובה לפי מין הדמות המצוירת בתמונה: זכר או נקבה, במשפט הנמצא בתחתית התמונה חסר שם הגוף. מושכים את 'הוא' או את 'היא', ומשלימים את המשפט. **מטרה:** תרגול כלל ההתאמה בין שמות הגוף (הוא, היא) לפועל במשפט.
- **פעילות 7, כן או לא?** קוראים טקסט קצר, ועונים על שאלות. מחליטים, לפי הטקסט, אם לענות על כל שאלה ב"כן" או ב-"לא". **מטרה:** תרגול הבנת הנקרא.

שלב ג- הטמעה והעשרה (מורה –תלמיד)

- הרחבת אוצר המלים בעל-פה:** שמות מקצועות : הנלמדים בבית הספר: **תורה, מחשב, אנגלית, טבע, ציור.** שמות כלי נגינה: **גיטרה, אקורדיון, אורגן, צ'לו** (רק אם מלים אלה מוכרות בשפת האם של התלמידים).
- תרגול מלים אלה במשפטים: **אתה לומד אנגלית? את לומדת גיטרה? יש שיעור תורה היום? בכיתה אין אורגן.** יש להרחיב את אוצר המלים בפעלים נוספים המסייעים לתקשורת בכיתה:
- אומר/אומרת, שואל/שואלת.**
- המשפטים הנבנים: **אני אומר: רם בכיתה. אתה אומר: הוא בכיתה. אני שואל: איפה רובו? מה את שואלת?**

המלצות נוספות:

- קריאה והמחזה של הקומיקס בעמוד 60 בספר (הספר סרוק באתר).
- כתיבת המילים החדשות במילון אישי, עמוד 61.
- פעילות כתיבה מסכמת: התלמידים כותבים על עצמם על-פי התבניות שנלמדו. ראו דוגמה ב- "חולצת אני" שבעמוד 61 בספר.
- הצעות נוספות לפעילויות נמצאות בספר "הכול חדש" ספר א' עמודים 54-61. הספר כולו סרוק לרשותכם באתר.

יחידה 8

אוצר המלים

בית ספר, חנות, מסיבה, עבודה,

הולך/הולכת, רץ/רצה, לא?, את היחס ל-, הביתה

המשפטים הנבנים

הוא הולך לעבודה. היא הולכת הביתה.

היא רצה לבית-הספר. לאן הוא רץ?

שלב א –הכנה (מורה-תלמיד)

המורה צריך להקנות לתלמידים (בעל-פה) את אוצר המילים ואת המשפטים של היחידה.

הוראות מפורטות לתרגול ולהקניה נמצאות בספר "הכול חדש" ספר א' עמוד 62. הספר כולו סרוק באתר לרשותכם.

שלב ב- תרגול באתר (תלמיד-מחשב) המורה מסייע רק בעת הצורך.

- צפייה בסרטון ההנפשה כדי להכיר את המרכיבים החדשים ביחידה.

- **פעילות 1, מילה-תמונה:** נוגעים במילה באמצעות העכבר (המילה הופכת

בשלב זה למילה מנוקדת) , שומעים ומושכים אותה לתמונה המתאימה.

מטרה: יצירת קשר בין המילה הכתובה המושמעת לבין המשמעות שלה

המיוצגת בתמונה.

- **פעילות 2, תפסו מילה:** רואים מילים בתנועה כלפי מעלה. כאשר נשמעת מילה

מסוימת צריך לאתר אותה מתוך כל המילים, וללחוץ עליה במהירות.

מטרה: יצירת קשר בין המילה הנשמעת לבין צורתה הגרפית של אותה המילה

הכתובה (קשר חזותי-שמיעתי).

- **פעילות 3, בונים מילים:** נוגעים בהברות שמוצגות בראש המצג (בצבע ירוק),

ושומעים את ההגייה שלהן. צריכים לגרור כל הברה למילה שבה ההברה

הזאת חסרה.

מטרה: בניית מילים מהברות (קשר חזותי שמיעתי).

- **פעילות 4, כן או לא?** מתבוננים בתמונה, וקוראים את המשפטים הכתובים לצידה.

מחליטים לפי הטקסט ולפי התמונה, אם לסמן ליד כל משפט "כן" או "לא".

יש ללחוץ על המילה בעזרת העכבר כדי לבחור בה.

מטרה: תרגול הבנת הנקרא. זיהוי הקשר בין המשפט לבין ייצוג המשמעות שלו

בתמונה.

- **פעילות 5, הולך או הולכת?(פועל):** קוראים את המשפט החסר, ומחליטים אם

הפועל החסר הוא בזכר או בנקבה. מושכים את הפועל המתאים לכל משפט.

מטרה: התאמה של הפועל בזכר ובנקבה למשפט לפי מינו של הנושא; הבחנה בין זכר לנקבה; תרגול דקדוק.

- **פעילות 6, איפה או לאן?** בכל משפט שאלה חסרה מילת השאלה. קוראים את התשובה ומוצאים את מילת השאלה החסרה. מושכים כל מילת שאלה למשפט המתאים לה. מאזינים לשאלה ולתשובה.

מטרה: תרגול אוצר מילים, ותרגול של הבנת הנקרא; האזנה למשפט שאלה כתוב ומיד לאחריו האזנה למשפט תשובה כתוב ומושמע.

מומלץ לחזק פעילות מסוג זה גם מחוץ למחשב, כלומר לאפשר לתלמידים לתרגל שוב ושוב את השאלות שבפעילות.

- **פעילות 7, כן או לא?** קוראים טקסט קצר, שומעים שאלה, ולוחצים על תשובה של "כן" או של "לא" לפי הטקסט הכתוב.

מטרה: תרגול הבנת הנקרא; זיהוי הקשר בין משמעות המשפט הנשמע לבין טקסט כתוב לבין ייצוגו הגרפי בתמונה.

שלב ג- הטמעה והעשרה (מורה –תלמיד)

הרחבת אוצר המילים בעל-פה: מלות זמן: **בוקר, צהריים, אחרי הצהריים, ערב** שמות מקומות: **תחנה(של אוטובוס), משרד, גן ילדים, מכולת, סופרמרקט,** פעלים: **בא, באה.** אפשר לתרגל מילים אלה באותם משפטים שנלמדו ביחידה: **אבא הולך לעבודה. אמא הולכת לעבודה. בצהריים אני בא הביתה. בערב היא הולכת לתחנה של האוטובוס.**

המלצות נוספות:

- קריאה והמחזה של הקומיקס בעמוד 68. (הספר סרוק באתר).
- כתיבת המילים החדשות במילון אישי, עמוד 69.
- פעילות כתיבה מסכמת: התלמידים כותבים על עצמם על-פי התבניות שנלמדו. ראו דוגמה ב- "חולצת אני" שבעמוד 69 בספר.
- הצעות נוספות לפעילויות נמצאות בספר "הכול חדש" ספר א' עמודים 62-73. הספר כולו סרוק לרשותכם באתר.

בהצלחה עם התלמידים העולים.

מירה אואן

תהילה גרינוולד

ד"ר מיכל שלייפר